

***LAUKU ATTĪSTĪBAS POLITIKA
PROGRAMMĒŠANAS PERIODĀ
NO 2007.-2013. GADAM***

AIVA ZVIRBULE

*Eiropas Savienības un valsts atbalsta departaments
Zemkopības ministrija*

Pamatdokumenti:

- Padomes Regula (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai;
- Kopienas Stratēģiskās Vadlīnijas;
- Latvijas Lauku attīstības stratēģija 2007.-2013.gadam;
- Latvijas Lauku attīstības programmēšanas dokuments;
- Ministru kabineta noteikumi, kur pasākumi tiktu atrunāti detalizēti.

Padomes Regula 1698/2005

- **Atbalsta mērķi:**

- ✓ Lauksaimniecības un mežsaimniecības konkurētspējas uzlabošana, atbalstot pārstrukturēšanu, attīstību un inovāciju;
- ✓ Vides un lauku ainavas uzlabošana, atbalstot zemes apsaimniekošanu;
- ✓ Dzīves kvalitātes uzlabošana lauku apvidos un ekonomiskās aktivitātes dažādošanas veicināšana.

Kopienas stratēģisko vadlīniju mērķis:

- Palīdzēt izveidot saikni ar starp galvenajām ES prioritātēm (Lisabona, Gēteborga) un pārņemt tās lauku attīstības politikā;
- Identificēt un saskaņot sektorus, kur ES atbalsts lauku attīstībai radīs vislielāko pievienoto vērtību ES līmenī;
- Nodrošināt saskanību ar citām ES politikām, īpaši kohēzijas un vides jomā;
- Sniegt palīdzību jaunās tirgus orientētās Kopējās lauksaimniecības politikas ieviešanā un nepieciešamajā pārstrukturēšanā.

Latvijas Lauku attīstības stratēģija un Lauku attīstības programmēšanas dokuments

- Stratēģijā, veicot ekonomiskā, sociālā un vides stāvokļa novērtējumu, jānosaka Latvijas prioritātes turpmākai attīstībai;
- Stratēģijas plāns ir atsauces dokuments, gatavojot Lauku attīstības programmēšanas dokumentu.

Latvijas Lauku attīstības stratēģijas pamatnostādnes

Virsmērķis:

**Pārticis cilvēks ilgtspējīgi apdzīvotos
Latvijas laukos**

Mērķi:

- Lauku cilvēka spēju attīstība
- No darba gūto ienākumu vairošana laukos
- Lauku dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana
- Lauku dzīves telpas attīstība

Pamatprincipi

- Paliekošas darbības veicināšana un atkarības no ienākumu uzturošā atbalsta mazināšana:
  - ✓ cilvēkresursu attīstība;
  - ✓ investīcijas darbībai pēc atbalsta laikā;
  - ✓ ienākumu atbalsta aizstāšana ar darbības attīstības atbalstu.
- Reģionāli diferencēta pieeja atbalsta pasākumiem
  - ✓ atbalstam jābūt piemērotam katra reģiona sociālekonomiskās attīstības līmenim.
- Līdzsvarotība un pēctecība
  - ✓ atbalstam jābūt līdzsvarotam;
  - ✓ politikai jābūt pēctecīgai.

**Lauku
Attīstība
2007 - 2013**

4. ass - LEADER

**1. ass
Lauksaimniecības
un
mežsaimniecības
sektora
konkurētspējas
celšana**

**2. ass
Vides un lauku
ainavas
uzlabošana**

**3. ass
Lauku dzīves
kvalitātes un
ekonomikas
dažādošanas
veicināšana**

**Vienotie programmēšanas, finansēšanas, monitoringa un
auditēšanas noteikumi**

Vienotais Lauku Attīstības Fonds

Kopienas prioritātes

1.ass: Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana

Resursiem, kuri paredzēti **1. asij**, jāveicina spēcīgas un dinamiskas Eiropas lauksaimniecības pārtikas nozares attīstība, galveno uzmanību veltot tādām **prioritātēm, kā zināšanu nodošana un jauninājumi pārtikas ķēdē, un tādām prioritārām sfērām, kā investīcijas fiziskajā un cilvēkkapitālā.**

Lai sasniegtu Kopienas Prioritātes 1.ass ietvaros, dalībvalstīm ir jākoncentrējas uz tādiem jautājumiem kā

- Atbalsts lauksaimniecības nozares restrukturizēšana un modernizēšana;
- Lauksaimniecības pārtikas ķēdes integrācijas uzlabošana;
- Uzņēmējdarbības iemaņu attīstīšana;
- Jaunu mežsaimniecības un lauksaimniecības produktu noieta tirgu apgūšana;
- Augstas kvalitātes produkcijas attīstīšana saskaņā ar tirgus pieprasījumu;
- Lauksaimniecības un mežsaimniecības ekoloģisko īpašību uzlabošana;
- IKT izmantošanas uzlabošana.

1. ass Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana

- **Cilvēkresursu attīstība:**
  - ✓ Arodapmācības un informācijas pasākumi;
  - ✓ Atbalsts jaunieiem lauksaimniekiem;
  - ✓ Priekšlaicīga pensionēšanās;
  - ✓ Konsultāciju pakalpojumu izmantošana.
- **Lauksaimniecības un mežsaimniecības fiziskā kapitāla restrukturizācija un attīstība:**
  - ✓ Lauku saimniecību modernizācija;
  - ✓ Mežu ekonomiskās vērtības uzlabošana;
  - ✓ Pievienotās vērtības paaugstināšana lauksaimniecības un mežsaimniecības produktiem (pārstrāde);
  - ✓ Sadarbība jaunu produktu, procesu un tehnoloģiju izstrādē;
  - ✓ Ar lauksaimniecību un mežsaimniecību saistītās infrastruktūras attīstība.

1. ass Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozāres konkurētspējas uzlabošana (turpinājums)

- **Kvalitātes paaugstināšana:**
  - ✓ ES standartu sasniegšana;
  - ✓ Lauksaimnieku piedalīšanās pārtikas kvalitātes shēmās;
  - ✓ Informācijas un reklāmas aktivitātes.
- **Pārejas posma pasākumi:**
  - ✓ Daļēji naturālo saimniecību atbalsts;
  - ✓ Ražotāju grupu atbalsts.

2. ass: Vides un lauku ainavas uzlabošana

2. ass īstenošanai atvēlētajiem resursiem ir jāsniedz ieguldījums **trijās ES mēroga prioritārajās jomās:**

- ✓ bioloģiskā daudzveidība un ekoloģiski vērtīgu lauksaimniecības un mežsaimniecības sistēmu saglabāšana
- ✓ ūdens
- ✓ klimata pārmaiņas

Lai izpildītu Kopienas Prioritātes 2.ass ietvaros, dalībvalstīm ir jākoncentrējas uz tādiem jautājumiem kā:

- vides pakalpojumu un dzīvnieku labturībai atbilstīgas lauksaimniecības prakses veicināšana;
- lauksaimniecības ainavas saglabāšana;
- klimata pārmaiņu apturēšana;
- bioloģiskās lauksaimniecības ieguldījuma konsolidācija;
- veiksmīgu vides un ekonomikas ierosmju atbalstīšana.

2. ass - Vides un lauku ainavas uzlabošana

- **Pasākumi, kuru mērķis ir ilgtspējīga lauksaimniecības zemes lietošana:**
  - ✓ Mazāk labvēlīgo apvidu maksājumi;
  - ✓ *Natura 2000* maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Ūdens struktūrdirektīvas ieviešanu;
  - ✓ Agrovides maksājumi;
  - ✓ Dzīvnieku labturības maksājumi;
  - ✓ Atbalsts neienesīgajām investīcijām.

2. ass - *Vides un lauku ainavas uzlabošana*

(turpinājums)

- **Pasākumi, kuru mērķis ir ilgtspējīga mežsaimniecības zemes lietošana:**
  - ✓ Lauksaimniecības zemju pirmreizējā apmežošana;
  - ✓ Agromežsaimniecības sistēmu pirmreizēja izveidošana uz lauksaimniecības zemes;
  - ✓ Lauksaimniecībā neizmantojamo zemju pirmreizēja apmežošana;
  - ✓ *Natura 2000* maksājumi;
  - ✓ Meža vides maksājumi;
  - ✓ Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvo pasākumu ieviešana;
  - ✓ Atbalsts neienesīgajām investīcijām.

3. ass - Dzīves kvalitāte lauku apvidos un lauku ekonomikas dažādošana

Resursiem saskaņā ar **3. asi** jāveicina galvenā prioritāte — **jaunu darba iespēju radīšana**, dažādojot lauku ekonomiku un uzlabojot dzīves kvalitāti.

(Caur kvalifikācijas celšanu un vietējām attīstības stratēģijām)

Lai izpildītu Kopienas Prioritātes 3.ass ietvaros, dalībvalstīm ir jākoncentrējas uz tādiem jautājumiem kā:

- ekonomiskās aktivitātes paaugstināšana lauku teritorijās;
- sieviešu aktīva iesaistīšana darba tirgū;
- mikrouzņēmumu dibināšana;
- prasmju apguves veicināšana jauniešu vidū;
- informācijas un komunikāciju tehnoloģiju ieviešanas un izplatīšanas sekmēšana;
- atjaunojamās enerģijas avotu novatoriskas izmantošanas veicināšana;
- vietējās infrastruktūras uzlabošana.

3. ass - Dzīves kvalitāte lauku apvidos un lauku ekonomikas dažādošana

- **Lauku ekonomikas dažādošana:**
  - ✓ Lauku saimniecību pievēršanās nelauksaimnieciskai uzņēmējdarbībai;
  - ✓ Mikrouzņēmumu izveide un attīstība;
  - ✓ Tūrisma aktivitāšu veicināšana.
- **Dzīves kvalitātes uzlabošana lauku apvidos:**
  - ✓ Pamatpakalpojumi lauku ekonomikai un iedzīvotājiem;
  - ✓ Ciematu attīstība un atjaunošana
  - ✓ Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana.
- **Apmācības un informācijas pasākumi**
- **Prasmju ieguve un aktivizēšanas pasākumi**

4. ass (Leader) - Vietējo nodarbinātības un diversifikācijas iespēju palielināšana

Resursiem, kas paredzēti **4. asij (Leader)**, jāsekmē 1. un 2. ass, bet jo īpaši 3. ass prioritāšu sasniegšana, kā arī būtiski jāveicina **labāka pārvaldība** un lauku apvidu **endogēnā attīstības potenciāla mobilizācija**.

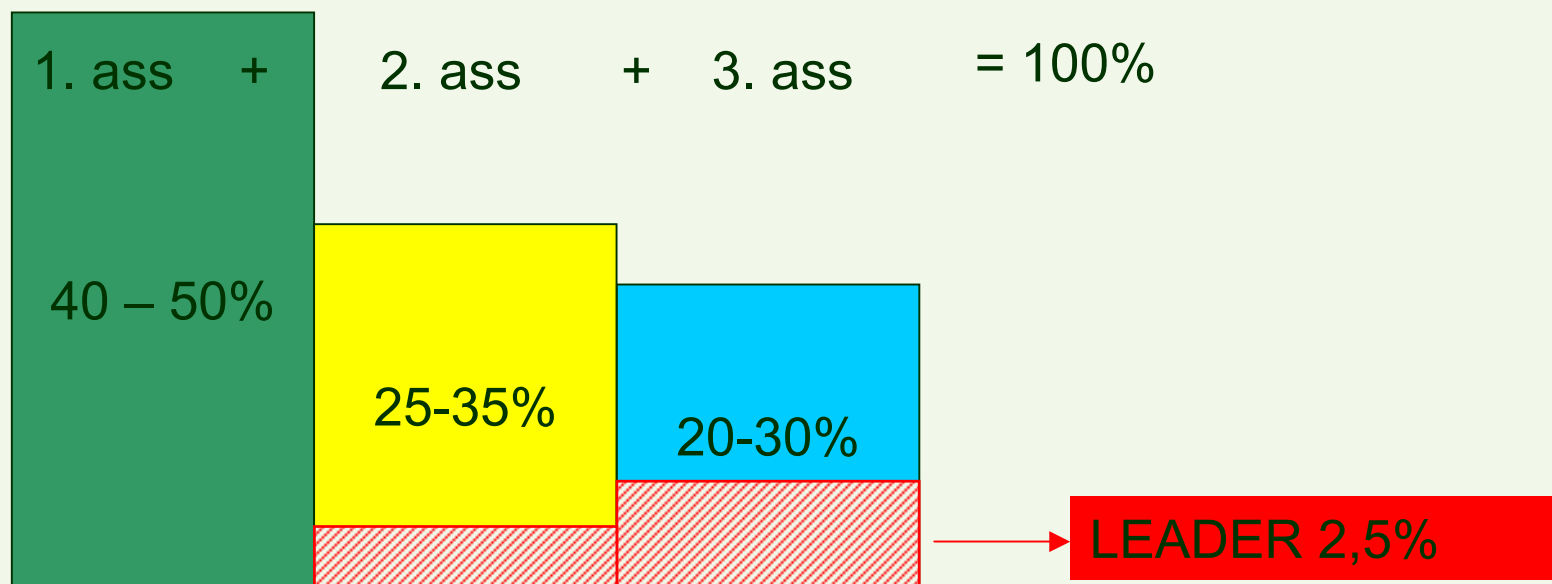
Lai izpildītu Kopienas Prioritātes zem 4.ass, dalībvalstīm ir jākoncentrējas uz tādiem jautājumiem kā:

- vietējo partnerību iespēju veidošana;
- privātā un valsts sektora partnerības veicināšana;
- sadarbības un jauninājumu veicināšana;
- vietējās pārvaldības uzlabošana.

4. ass LEADER

- Atbalsts, ko piešķir saskaņā ar LEADER asi, ir paredzēts:
  - ✓ lai īstenotu vietējās attīstības stratēģijas un sasniegtu vienas vai vairāku asu mērķus;
  - ✓ lai īstenotu sadarbības projektus, kuros ietverti kādas ass ietvaros izraudzītie mērķi;
  - ✓ lai varētu darboties vietējās rīcības grupas, notiktu prasmju apguve un teritorijas aktivizēšanas pasākumi.

Iespējamais atbalsta sadalījums:

A background image of a field of green grass with small purple flowers scattered throughout. The text is centered in a dark green horizontal band.

Paldies par uzmanību!